

Stanisława GORTYŃSKA Ankieta

„Słownika Polscy Walczącej na krainach północno-wschodnich II RP(UEJ)”

1. Gortyńska Stanisława, Włodzimierz, Gabriela z Kaumskich.

ps. Komarowa

2. 17 V 1914 Leningrad

3. 18. III 96 r. w Warszawie

4. Ojciec inżynier leśnik zmarł w 1919 r. Matka wychowywała ją i dwoje rodzeństwa pracując jako pielęgniarka w szpitalu kolejowym w Wilnie.

Po ukończeniu szkoły średniej wstąpiła na Wydz. Mat-Przyrodniczy USB w Wilnie. Studiowała geologię i geografie. Jednocześnie pracowała zarobkowo jako przewodniczka po Wilnie i okolicach. Później była sekretarką w Szkolnym Domu Turystycznym.

5. We wrześniu 1939 r. zgłosiła się do PKW i pełniła służbę pomocniczą przy

8. wojsku np. strzeżeniu obiektów wojskowych itp. W początku 1941 r. zaangażowano ją do Litewskiego Biura Geologicznego. Od początku wojny zmigzała się z pracą konspiracyjną. Uczestniczyła w organizowaniu tajnych wykładów geologii i geografii po zamknięciu USB. Brała czynny udział w opiece nad uchodźcami, zwłaszcza wojskowymi, w organizacji Izgarności Izgarności, naci obiadów w prywatnych domach, zbiorce ubrań dla najbardziej potrzebujących itp.

W pracy konspiracyjnej była podporządkowana prof. Gostkowskiemu, a za jego pośrednictwem kpt. Olechnowiczowi. W maju 1942 r. przenia do organizującego m. Oddziału Baza-Miód, należącego do Odcinka V Wachlarza, a następnie do Kedycu. Dowódcą był Br. Kryżanowski ps. Baitruk. Oddział działał intensywnie. Już w maju zaczęli napływać przybysze z Warszawy, którym trzeba było zapewnić warunki pobytu w Wilnie. W lipcu przybył samochód z N-ry wypełniony materiałem dywersyjnym. Był to samochód tragiczny i bohatercki: zginął jego młodzisty pilot Daniel Kostromski, zginęła 3-osobowa załoga samochodu. Do jej zadań należały: Izgarność w obrębie Oddziału Baza, Izgarność z Eliaszem Baranem ps. Edyp, Zydem, który przekazywał wykradane z magazynów niemieckich

materiały dywersyjne, udział w transporcie zdobytych materiałów (kefajem, rozem, furmankę). Brała udział w zorganizowaniu i obsłudze fabryki Tadmkon wybuchowych w melime, "Pustelnia". W okresie ponad 2 lat Udział wykonał ponad 30 akcji. Uczestniczyła w przygotowaniu prawie wszystkich. W kilku brała udział bezpośrednio, co tłumaczyło się jej dobrą znajomością terenu i swobodą w poruszaniu się (rozer).

11. Od jesieni 1945r. rozpoczęła pracę w Biurze d/Spraw Ewakuacji. Początkowo jako urzędniczka, a od marca 1946r. jako konwojentka transportów z ludnością ewakuowaną do PRL-u.

W lipcu 1946r. została aresztowana przez EMKW i skazana na 7 lat więzienia. Została wywieziona do Republiki Konii do obozów w Ineiz i Abiezi.

Do kraju powróciła 13 grudnia 1955r. W 1957r. zdała egzamin na AGH w Krakowie, uzyskując tytuł inżyniera. Po powrocie do kraju pracowała w Warszawie w Instytucie Geologicznym, następnie w Zjednoczeniu Budownictwa Kopalni Rud jako główny geolog oraz w Państwowym Budownictwie Kopalni Rud Miedzi w Lubinie. Po zapadnięciu na zdrowiu wyjechała na rewit, a następnie na emeryturę.

12. Na wniosek dowódcy Oddziału Baza-Mied Bronisława Kujawowskiego została odznaczona Krzyżem Orderu Wzrostu i Militarii klasy V. 1944r w lipcu.

2 Krzyżem Armii Krajowej 1 VIII 66 Tadeusz Komorowski

3 Polonia Restituta

14. W książce pt. "Młodecnie Wiluski" autorstwa Br. Kujawowskiego jest opisana działalność Stanisławy Gortyskiej.

od 12 wniosków została zatwierdzona przez A. Kujawowskiego ps. Wilk, ale odznaczenie nie zostało zrealizowane po wojnie.

W zeszłym roku idzie z tamtych lat.

W. Gortyska

66-400 Gona Hrgp.